

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	AP19679909 «Қазақстандағы жалған ақпарат пен дезинформация индикаторларын анықтауға арналған цифрлы сауат саласында ақпараттық ресурс әзірлеу»
Жоба өзектілігі	<ul style="list-style-type: none"> • әлеуметтік желілер мен бұқаралық коммуникациядағы жалған ақпарат пен дезинформацияның проблемалары мен өсу динамикасын айқындау; • жалған ақпарат пен дезинформация индикаторларын анықтау үшін деректерді алу және жаңа білімді ілгерілету; • жалған ақпарат пен дезинформацияны анықтауға арналған талдамалы құралдар мен моделін әзірлеу; • жалған ақпарат пен дезинформацияны анықтауға арналған цифрлық сауаттылық саласында gasinfo.kz ақпараттық ресурсын әзірлеу. <p>Жоба әлеуметтік медиа және бұқаралық коммуникация саласындағы жалған ақпарат пен дезинформация индикаторларын зерттеуге және анықтауға, тұрғындардың медиа және ақпараттық сауаттылығын мүмкіндігін арттыруға, жастардың ақпараттық мәдениетін жетілдіруге бағытталған.</p>
Жоба мақсаты	<p>Жобаның мақсаты – Қазақстандағы жалған ақпарат пен дезинформация индикаторларын анықтауға арналған цифрлы сауат саласында ақпараттық ресурс әзірлеу.</p> <p>Жоба әлеуметтік медиа және бұқаралық коммуникация саласындағы жалған ақпарат пен дезинформация индикаторларын зерттеуге және анықтауға, тұрғындардың медиа және ақпараттық сауаттылығын мүмкіндігін арттыруға, жастардың ақпараттық мәдениетін жетілдіруге бағытталған.</p>
Жоба міндеттері	<p>Міндеттері:</p> <p>әлеуметтік желілер мен бұқаралық коммуникациядағы жалған ақпарат пен дезинформацияның проблемалары мен өсу динамикасын айқындау;</p> <p>жалған ақпарат пен дезинформация индикаторларын анықтау үшін деректерді алу және жаңа білімді ілгерілету;</p> <p>жалған ақпарат пен дезинформацияны анықтауға арналған талдамалы құралдар мен моделін әзірлеу;</p> <p>жалған ақпарат пен дезинформацияны анықтауға арналған цифрлық сауаттылық саласында gasinfo.kz ақпараттық ресурсын әзірлеу.</p>
Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер	<p>Күтілетін нәтижелер</p> <p>а) Science Citation Index Expanded индекстелетін және Web of Science базасында импакт-фактор бойынша 1 (бірінші) немесе 2 (екінші) квантильге және (немесе) CiteScore бойынша Scopus базасында</p>

кемінде 65 (алпыс бес) процентілі бар рецензияланатын ғылыми басылымдарда кемінде 1 (бір) мақала немесе мақала.

Жоба нәтижелерін Central Asian Survey журналына 1 (бір) мақала түрінде жариялау. Орталық Азия аймағының тарихына, саясатына, мәдениеттеріне, діндеріне және экономикасына арналған әлемдегі жалғыз беделді рецензияланған пәнаралық (Әлеуметтік және гуманитарлық ғылымдар) журнал. Publisher: Carfax Publishing, part of the Taylor & Francis Group

Print ISSN: 0263-4937 Online ISSN: 1465-3354.

Индекстеу: Web of Science деректер базасында - Q2, Scopus базасында - Development саласында CiteScore Percentile – 64.

б) ҒЖБССҚК ұсынған рецензияланатын шетелдік және (немесе) отандық басылымда кемінде 2 (бір) мақала немесе шолу.

Жоба нәтижелері бойынша ҒЖБССҚК ұсынған рецензияланатын журналдарда 3 (үш) мақала жариялау:

2 (екі) мақала «ҚазҰУ Хабаршысы. Журналистика Сериясы», 1 (бір) мақала «ЕҰУ хабаршысы. Журналистика Сериясы» жариялау.

2) шетелдік және (немесе) Қазақстандық баспалардың кітаптарында монографияларды, кітаптарды және (немесе) тарауларды жариялау:

а) «Қазақстандағы жалған ақпарат пен дезинформация индикаторлары» монографиясын басып шығару. «Қазақ университеті», Алматы;

б) «Цифрлы сауат индикаторлары: Қазақстандағы ақпараттық мәдениетті дамыту жүйесі» әдістемелік нұсқаулығы, Алматы.

3) Қазақстандағы авторлық құқық объектісіне құқықтарды тіркеуге өтінім беру қаралды.

4) ғылыми-техникалық, конструкторлық құжаттаманы әзірлеу. Ақпаратты верификациялау бойынша rasinfo.kz мобильді қосымша әзірленетін болады. Операциялық жүйелер – iOS, Android. Платформалар: App Store / Play Market.

5) жұмыстардың нәтижелерін әлеуетті пайдаланушылар, ғалымдар қауымдастығы және жалпы жұртшылық арасында тарату: нәтижелерді отандық және халықаралық ғылыми, ғылыми-танымал басылымдар мен жинақтар арқылы, қазақстандық БАҚ және шетелдік интернет, медиаресурстардың көмегімен тарату көзделген.

б) басқа өлшенетін нәтижелер:

1) күтілетін нәтижелердің әрқайсысының қолданылу саласы және нысаналы тұтынушылары:

Орталық коммуникациялар қызметі, Ақпараттық-талдау орталықтары, жоғары оқу орындары,

	<p>ақпараттық-коммуникациялық бағыттағы ғылыми орталықтар мен зертханалар, мемлекеттік органдардың баспасөз қызметтері, қоғаммен байланыс департаменттері, ақпараттық порталдар мен веб-ресурстар, «Азаматтарға арналған үкімет «мемлекеттік корпорациясы» КЕАҚ.</p> <p>2) күтілетін нәтижелердің ғылым мен технологиялардың негізгі ғылыми бағытын және сабақтас салаларын дамытуға әсері: Қазақстанның әлеуметтік және ақпараттық технологияларының тоғысындағы ғылыми зерттеулер дұрыс емес ақпарат пен жалған ақпарат индикаторларын анықтау, цифрлық сауаттылықты қалыптастыру және әлеуметтік желілерді пайдаланушылардың мүмкіндіктерін кеңейту жөніндегі ақпараттық ресурстарды құруға ықпал ететін болады.</p> <p>3) Қол жеткізген нәтижелерді коммерциализациялау мақсатында қолдану және (немесе) енгізу мүмкіндігі Қазақстан Республикасының ақпараттық кеңістігінде медиасауат саласында зерттеулерді қолданысқа енгізу саналады. Сонымен қатар, ғылыми жобаның нәтижелері Ұлттық жоба міндеттерін шешуде, тексерілген деректерге негізделген ақпараттық саясатты қалыптастыруда ықпал етеді.</p> <p>4) Жобаның әлеуметтік, экологиялық, ғылыми-техникалық, мультипликативтік және (немесе) нәтижесінің негіздемесі: Жоба нәтижесінің әлеуметтік-қоғамдық әсері алдын ала ойластырылған фальсификация жайлы қоғамның хабардар болуы мен алдын алуда тұрақты коммуникациялық стратегияның қалыптасуымен; ақпаратты тексеру мен жалған ақпаратты айғақтау бойынша әлеуметтік желі қолданушыларының әлеуетін артуымен айқындалады.</p> <p>5) Қазақстанның сапалық және сандық кеңістігін көрсете отырып, жобаның басқа да тікелей және жанама нәтижелері;</p> <p>б) фактчекинг және деректерді верификациялау саласында мамандарды, сондай-ақ БАҚ, медиа және коммуникациялардың практик мамандарын даярлауды күшейту;</p> <p>в) ақпараттық сауаттылықты қалыптастыру және әлеуметтік желілерді пайдаланушылардың мүмкіндіктерін кеңейту.</p>
<p>Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер</p>	<p>1. Сұлтанбаева Гүлмира Серікбайқызы, саяси ғылымдар докторы, профессор, Scopus Author ID 57217790991 https://orcid.org/0000-0002-4347-2599. Индекс хирша 3 Құлсариева Ақтолқын Тұрлықанқызы, философия ғылымдарының докторы, профессор, Scopus</p>

	<p>базасындағы автордың құжаттары Scopus – 6. Хирша – 1. Scopus author ID: 56658676300 https://orcid.org/0000-0002-7867-430X</p> <p>Дрок Нико, PhD профессор Scopus author ID: 56538675500 Автордың құжаттары Scopus базасында – 5. Индекс Хирша – 4</p> <p>Буенбаева Зарина Қайратқызы, PhD Scopus author ID: 57202092870 Scopus – 1. Хирша – 1.</p> <p>Тюлепбердинова Гульнур Алпыскызы, физика-техника ғылымдарының кандидаты Scopus – 7. Хирша – 1. Scopus author ID: 57194439539 Автордың құжаттары: https://orcid.org/0000-0002-4322-8983</p> <p>Акынбекова Алтын Бакашовна, , PhD Scopus – 3 мақала. Author ID Scopus: 57195065814 Автордың құжаттары: https://orcid.org/0000-0002-9422-208X</p> <p>Ложникова Ольга Петровна, Автордың құжаттары: http://orcid.org/0000-0002-1394-9843</p> <p>Ашимова Айтолқын Бериковна, магистр, Автордың құжаттары: https://orcid.org/0000-0001-8946-4757</p> <p>Белгараева Ардак Тайгараевна, магистр, Scopus author ID: 57195235102 Автордың құжаттары: https://orcid.org/0000-0002-6891-8841</p> <p>Қалибекұлы Дастан, Документы автора: DOI: 10.52123/1994-2370-2022-658 https://orcid.org/0000-0002-3897-0753</p> <p>Ілияс Мархаббат Ерғалиқызы, магистр, https://orcid.org/0000-0003-1239-7693</p> <p>Берікбол Төлеген, Докторант</p>
Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)	<p>Опубликована статья в журнале ККСОН. Sultanbayeva G.S., Turdubaeva E. O., Lozhnikova O.P., Tastemirova G.A. Developing a Platform for cross-border Investigative journalism in Central Asia. Вестник КазНУ. Серия Журналистики, [S.l.], V. 68, N.2, p.72-81, 2023. ISSN 2617-7978. Доступно на: </p>

	<p>journalism.kaznu.kz/index.php/1-journal/article/view/1710. doi: https://doi.org/10.26577/HJ.2023.v68.i2.07.</p>
<p>Патент туралы ақпарат</p>	<p>- 2024 жылғы «18» қаңтар № 42155 Ақынбекова Алтын Бакашовна, Белгараева Ардак Тайгараевна, Кулсариева Ақтолқын Турлукановна Авторлық құқық объектісі: ғылыми туынды Объектінің атауы: Problems of identifying sources and visual content in social media: the experience of Kazakhstan Объектіні жасаған күні: 11.01.2024</p> <p>2024 жылғы «23» қаңтар № 42283 Автордың (лардың) жөні, аты, әкесінің аты (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілсе): СУЛТАНБАЕВА ГУЛМИРА СЕРИКБАЕВНА, Төлеген Берікбол Зәріпұлы, Ілияс Мархаббат Ерғалиқызы, Қалибекұлы Дастан Авторлық құқық объектісі: ғылыми туынды Объектінің атауы: Indicators of Misinformation and Challenges in Fact-Checking in Kazakhstan Объектіні жасаған күні: 05.01.2024</p>